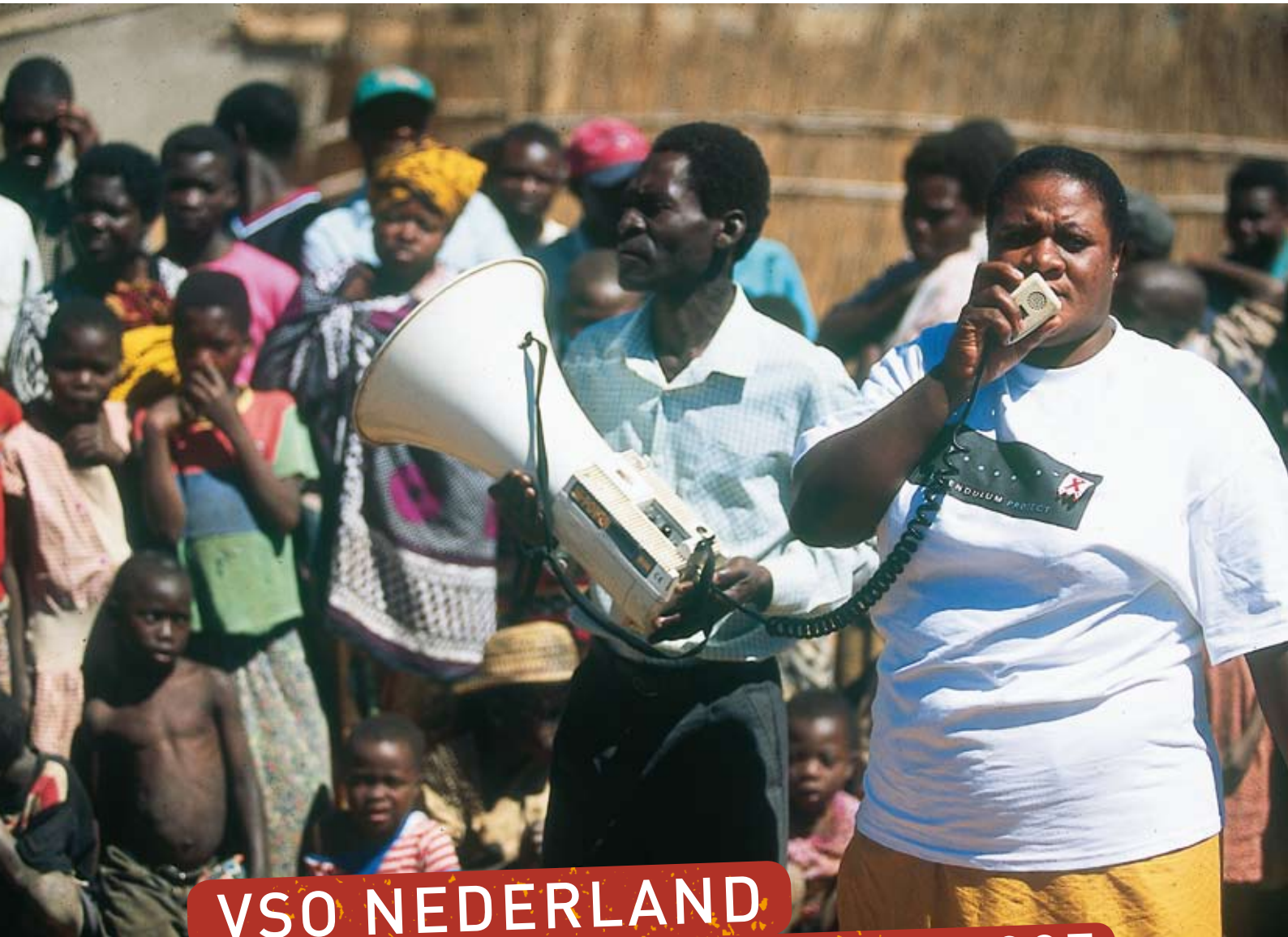

SHARING SKILLS
CHANGING LIVES

VSO NEDERLAND

**VSO NEDERLAND
JAARVERSLAG 2006-2007**

©VSO/ Aubrey Fagon

INHOUDSOPGAVE

Hier staan wij voor	1
Terugblik	2
Vooruitblik	3
VSO helpt mensen die leven met HIV en aids	4
VSO helpt mensen die leven met een handicap	5
De partnerschappen, samen bereiken we meer	7
De VSO'ers: sharing skills, changing lives	8
De organisatie	10
De financiën	11

OPMERKINGEN BIJ DIT JAARVERSLAG

- > Waar in de tekst 'VSO' staat wordt de gehele internationale organisatie bedoeld. Waar 'VSO Nederland' staat gaat het om de Nederlandse stichting.
- > De informatie in dit jaarverslag is beknopt. U vindt meer achtergrondinformatie over onze organisatie, projecten en VSO'ers op onze website: www.vso.nl.
- > VSO hanteert een gebroken boekjaar dat loopt van 1 april tot en met 31 maart.

© foto omslag: VSO/ Jon Spaul

© VSO 2007. **Vormgeving:** CARTA grafisch ontwerpers bv, Utrecht.

Wat VSO doet

VSO is een internationale ontwikkelingsorganisatie. Ons doel is een wereld zonder armoede, waarin mensen samenwerken om hun ontwikkelingsmogelijkheden te realiseren. VSO versterkt organisaties in ontwikkelingslanden zodat zij hun werk – dat zich richt op armoede-bestrijding – beter kunnen doen. Ons belangrijkste middel in de strijd tegen armoede is de uitzending van vakdeskundigen. Zij delen ter plekke tegen een lokaal salaris hun kennis en ervaring met lokale collega's.

Wat VSO anders maakt dan andere ontwikkelingsorganisaties

- **Sharing skills, changing lives.**

Wij zenden vakdeskundigen uit op aanvraag van organisaties in ontwikkelingslanden. Pas als er geen professional in het land zelf beschikbaar is, gaat er een VSO'er naar toe.

- Een VSO'er verdient een **lokaal salaris**.

VSO is de enige organisatie in Nederland die mensen uitzendt tegen een lokaal salaris. Een VSO'er verdient wat zijn collega's verdienen. Dat betekent dat hij woont en leeft zoals zijn collega's. Zo staan VSO'ers op gelijke voet met hun collega's: een belangrijke voorwaarde voor duurzame kennisuitwisseling.

- Een VSO'er is **in dienst van de lokale werkgever**.

De lokale werkgever bepaalt of hij de door ons voorgestelde persoon aanneemt. De VSO'er komt in dienst van de lokale werkgever, die hem/haar ook aanstuurt en betaalt.

©VSO/Patrick Guitjens.

VSO'ers staan op gelijke voet met hun collega's. Soms zeer letterlijk zoals hier marketingadviseur Patrick Lynn met biologische boer Kus Woro in Indonesië.

Prioriteiten in het afgelopen jaar

- **Focus op HIV en aids.** VSO Nederland wil stigmatisering tegengaan en preventie bevorderen. Ook zetten wij ons in voor betere en beter toegankelijke behandeling, zorg en ondersteuning voor mensen met HIV en aids en hun familie. Afgelopen jaar lag de nadruk op de start van ons HIV- & aids-programma 'Recht op Leven' in Bangladesh, India, Nepal en Zuid Afrika.
- **Focus op mensen met een handicap.** VSO Nederland ondersteunt mensen met een handicap bij het opkomen voor hun rechten op toegang tot basisvoorzieningen. Ook ijveren wij voor hun volwaardige deelname aan de maatschappij. In 2006 startte VSO samen met Randstad in Indonesië een werkgelegenheidsproject voor mensen met een handicap.
- **Versterken van de bestaande partnerschappen** met Shell, Accenture en Randstad **en de nieuwe partnerschappen** met Bavo Europort en Sin (Service Clubs International Nederland).
- **Meer uitzendingen realiseren.** Met name via bestaande en nieuwe partners.
- VSO Nederland **meer financiële armslag** geven door extra investeringen in donateurwerving.
- **VSO Nederland meer bekendheid** geven door de campagne 'Stuur Jan!'

TERUGBLIK OP 2006 EN 2007

Met enige trots beveel ik u dit verslag ter lezing aan. Het laat zien wat VSO onderneemt en presteert om mensen te helpen die te maken hebben met armoede, achterstand en maatschappelijke uitsluiting. Mensen zoals u die ons ondersteunen en daarmee ons werk mogelijk maken krijgen een overzichtelijk palet van de VSO-activiteiten onder ogen.

We hebben het afgelopen jaar een start gemaakt met het grote programma 'Recht op Leven' waarvoor de minister van Ontwikkelingssamenwerking ons 4,5 miljoen euro toekende en dat zich richt op mensen met HIV en aids in Afrika en Azië. Het is een stevige uitdaging maar biedt ook kansen voor een sterkere uitstraling van VSO binnen de Nederlandse samenleving.

Wij kunnen dit soort taken op ons nemen omdat wij deel uitmaken van een vitale internationale federatie: VSO International. Naast de reeds langer bestaande federatieleden in Groot-Brittannië, Canada en Nederland zijn in Kenia en de Filippijnen organisaties ontstaan die snel uitgroeien tot stevige pijlers van de internationale club. Het is verheugend om te merken dat het Zuiden krachten ontwikkelt die demonstreren dat het tijdperk van het eenrichtingsverkeer in de ontwikkelingssamenwerking ten einde loopt.

Hieruit blijkt dat er perspectief zit in die samenwerking en dat we resultaten boeken. Men vraagt tegenwoordig ook om heel andere deskundigen dan in het verleden, met meer kennis en ervaring, en met het vermogen hun capaciteiten aan partnerorganisaties in ontwikkelingslanden over te dragen, die daarmee dan zelf aan de slag kunnen gaan. Aan het eind van dit proces gloort dan samenwerking met gelijkwaardigheid en wederzijdse steun als basis.

Het besef dat er succes wordt geboekt moedigt VSO Nederland aan de contacten met het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties met interesse in haar activiteiten te koesteren en uit te breiden. Het is van enorm belang om in de Nederlandse samenleving de belangstelling voor ontwikkelingssamenwerking hoog te houden. Eenvoudig is dat niet altijd. Er is namelijk veel beweging op ons terrein. Mondialisering, klimaatverandering enzovoorts. Wat u er ook van vindt en welk standpunt u ook inneemt: de wereld wordt steeds kleiner. Er is veel media-aandacht voor ontwikkelingssamenwerking. Aandacht die doorgaans welwillend en vol goede bedoelingen is, maar in sommige uitingen ook wel eens vluchtige en modieus-oppervlakkige kanten laat zien.

In die roerige omgeving blijft VSO Nederland haar gestage koers trouw. Wij merken dat dit rustige doorploegen bij onze achterban waardering krijgt. Dat in een klimaat van soms (te) grote verwachtingen en dan weer diepe teleurstellingen, het moed en vertrouwen geeft dat zoveel deskundigen nog steeds via VSO hun capaciteiten voor een bescheiden lokaal salaris inzetten.

Hartelijk dank voor alle hulp en steun. Wij blijven op u rekenen.

Jean Penders
Bestuursvoorzitter VSO Nederland

VOORUITBLIK OP 2007 EN 2008

Het nieuwe financiële jaar van VSO zijn we ingegaan met een grote uitdaging. Meer dan vijftienduizend partners in ontwikkelingslanden die stuk voor stuk een unieke bijdrage leveren aan het behalen van de Millennium ontwikkelingsdoelen vragen méér steun van VSO. Ze vragen om deskundigheid op vele terreinen, om uitwisseling van kennis en ervaring met andere organisaties die voor dezelfde uitdaging staan én om meer betrokkenheid van Nederlandse bedrijven en instellingen die kennis met hen willen delen.

Daartoe heeft VSO Nederland naast haar strategie *Ontwikkeling met een Menselijk gezicht* uit 2005 een *Visie 2006-2010* neergelegd die beoogt de hulp aan onze partners te vergroten. Dit willen wij bereiken door meer uitzendingen te realiseren, meer samen te werken met Nederlandse bedrijven en instellingen en meer financiële steun voor ons werk te zoeken.

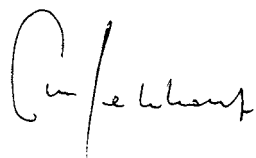
Om deze Visie te kunnen waarmaken en al onze partners (organisaties in Afrika en Azië, Nederlandse bedrijven en instellingen, donateurs, VSO'ers, overheid en fondsen) beter van dienst te kunnen zijn hebben wij een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd. Daarbij zijn een aantal kleinere afdelingen samengevoegd tot één afdeling: de afdeling Partnerschappen.

Concreet betekent dit in 2007-2008 dat we beter in staat zullen zijn om in de Nederlandse samenleving steun te verwerven voor onze projecten en programma's. Ook werken we aan een nieuw gezicht voor VSO Nederland dat duidelijk zal aangeven waar wij voor staan en waarin wij verschillen van andere ontwikkelingsorganisaties.

Dit alles is niet een verandering van de strategie, maar wel een aangescherpte koers die veel inzet vraagt van staf en management. VSO Nederland dient ter uitvoering van de Visie ook een professionele, soepel werkende organisatie zijn. Daartoe investeren wij in resultaatgericht management, een slagvaardige en open organisatiecultuur en efficiënte bedrijfsprocessen. Dit zal de kwaliteit van ons werk vergroten en onze resultaten nog beter inzichtelijk en meetbaar maken.

Over de eigen grenzen van VSO Nederland heen kijkend zal de soepele samenwerking van onze organisatie met VSO Internationaal en de integratie van internationale bedrijfsprocessen ook onze aandacht vragen. De slagkracht van VSO Nederland wordt ten dele beïnvloed door de 34 programmakantoren van VSO en de goede samenwerking van internationale teams. Met een efficiënt en effectief functionerende organisatie in Nederland en een goede internationale samenwerking kunnen we nog beter onze bijdrage leveren aan het behalen van de Millenniumdoelen en ons uiteindelijke doel: armoedebestrijding.

Joris Eekhout
Directeur VSO Nederland

©VSO/Lilian van Rooij
Directeur Joris Eekhout (links) en
bestuursvoorzitter Jean Penders.

VSO HELPT

MENSEN DIE LEVEN MET HIV EN AIDS

'Ik weet dat mijn man mij ontrouw is geweest. Maar hij heeft recht op zijn plezier, ook als ik hem dat niet kan geven. Ik heb mij laten testen op HIV en ik bleek seropositief te zijn. Mijn man zette mij en ons kind woedend het huis uit. Volgens hem was het mijn schuld.' Maria uit

Kenia is sinds kort alleen met haar kind, haar man is overleden aan aids. VSO neemt het op tegen uitsluiting en discriminatie van mensen met HIV en aids. Ook ondersteunen wij lokale organisaties die werken aan preventie en goede en toegankelijke medicijnen, zorg en steun. Kwetsbare groepen zoals vrouwen en kinderen hebben hierbij onze speciale aandacht. VSO Nederland werkte in 2006-2007 samen met haar partners aan drie programma's op het gebied van HIV & aids met financiering van de Nederlandse overheid, PSO (Personele Samenwerking Ontwikkelingslanden) en Stichting Dijkverzwaren. We verbeteren daarmee de kwaliteit van leven van mensen met HIV & aids in zuidelijk Afrika maar ook in Bangladesh, India en Nepal.

Overal en altijd

Eén van VSO's prioriteiten is dat alle VSO'ers in zuidelijk Afrika, niet alleen de aids-deskundigen, de gevolgen van HIV en aids aanpakken ongeacht hun werkplek. Docenten geven aids-voorlichting, organisatieadviseurs praten met hun collega's over aids en verpleegkundigen laten zien hoe je goedkope naaldcontainers maakt. In Mozambique hielp VSO een groep van 14 HIV-geïnfecteerde weduwen ondersteunen met een mobieltje en een financiële training. De vrouwen verdienden vervolgens een inkomen door het mobieltje per gesprek aan dorpelingen te verhuren. Nu kunnen ze hun kinderen onderhouden, medicijnen kopen en gezond eten. Ook hebben ze aanzien verworven in het dorp en worden ze minder gediscrimineerd.

NIET MEER BANG OM OVER AIDS TE PRATEN

'Onze ouders en leraren schamen zich ervoor om met ons over seks en condooms te praten. Ik had nog nooit een condoom gezien. Maar aan VSO'er Dorine Altena konden we alles vragen wat we maar wilden. Zij trainde ons om met andere studenten van de universiteit over aids en seks te praten en activiteiten te organiseren in het kader van Wereld Aids Dag. Door hen hebben we honderden studenten voorlichting kunnen geven. Ik ben nu niet meer bang om over seks en aids te praten.'
Feng Zizhen, student Nanning Teachers College, China

©VSO/ NAP+N.

STUDIEREIS OPENDE MIJN OGEN

'De Zambianen die wij tijdens onze studiereis ontmoetten waren vol hoop. Ondanks dat ze seropositief zijn praatten ze zelfs over trouwen! Terwijl wij ons in Zimbabwe alleen maar concentreerden op waardig doodgaan en pijnbestrijding in de zorg voor mensen met HIV & aids. We realiseerden ons dat het ontbreken van behandeling met HIV-remmers een groot gat in onze thuiszorg was.' Dit zei *Erick Chikukwa, directeur van de Zimbabwaanse aids-organisatie New Dawn of Hope* na zijn terugkeer. Tijdens de studiereis die met steun van VSO voor hem en een aantal andere organisaties werd georganiseerd, ging er een wereld voor hem open. In Zambia zag en hoorde hij hoe de behandeling met HIV-remmers de kwaliteit van het leven van mensen met HIV & aids verbeterde. En nog belangrijker: hoe zo'n behandeling ingevoerd moet worden.

ONDER ANDERE BEREIKT:

- In **Malawi** zijn de thuiszorgers die voor HIV- en aids-patiënten zorgen meestal vrouwen. Een studiereis zorgde ervoor dat thuiszorgorganisaties tijdens een bezoek aan collega's in Zimbabwe zagen dat het ook anders kan. Het **aantal mannelijke thuiszorgers steeg daarop van 90 naar 689** binnen een jaar!
- VSO werkt in **Zuid Afrika** samen met 7 partnerorganisaties. Met onze steun konden zij **23 nieuwe hulpgroepen oprichten voor en door vrouwen met HIV en aids** en kregen 28 groepsleden een training in counselling. **3279 vrouwen** ondersteunden we via deze groepen bij het opkomen voor hun rechten.
- Wereldwijd werkten **270 VSO'ers** afgelopen jaar rechtstreeks voor en/of met mensen met HIV en aids. Andere VSO'ers werkend in zuidelijk Afrika besteden in hun werk ook zoveel mogelijk aandacht aan aids-voorlichting.

VSO HELPT

MENSEN DIE LEVEN MET EEN HANDICAP

'Mijn ouders schamen zich voor mij, ik moet binnen blijven. Eigenlijk maar goed ook want op straat word ik uitgejouwd. Ze denken dat ik een straf van de goden ben.' Een handicap hebben en dan ook nog in een ontwikkelingsland leven. Dan ben je eigenlijk dubbel gehandicapt. Dat geldt voor driekwart van alle mensen met een handicap. VSO werkt aan een beter leven voor deze mensen. Zij moeten volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving. Om dit doel te bereiken, versterkt VSO lokale organisaties – speciaal organisaties die

zijn opgericht door mensen met een handicap zelf – zodat zij meer hulp én betere hulp kunnen bieden aan mensen met een handicap. Bijvoorbeeld op het gebied van revalidatie, preventie en rechten maar ook bij het toegankelijker maken van onderwijs, zorg en werk en het bestrijden van vooroordelen. Uiteraard werkt VSO ook samen met overheidsinstellingen en streven wij ernaar om ook onze eigen organisatie toegankelijk te maken voor mensen met een handicap.

©VSO/ Patrick Guitjens.

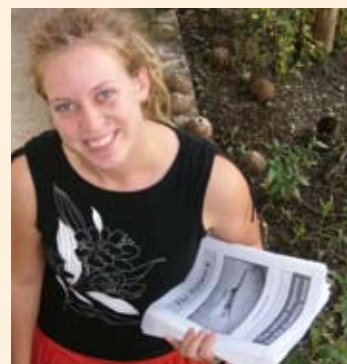
Speciale aandacht voor Indonesië en Kenia

VSO heeft momenteel programma's voor mensen met een handicap in 13 landen in Afrika, Azië en Latijns Amerika. VSO Nederland heeft zich in 2006-2007 met name gericht op Indonesië (samen met Randstad werken aan gelijke kansen op het gebied van werkgelegenheid voor mensen met een handicap) en Kenia (hulp aan kinderen met een handicap en hun families).

DE MENSEN ZIEN ONS WEER STAAN

'Tot voor kort zagen mensen ons als inferieur en nutteloos. Het werk van Nienke van der Zwan droeg ertoe bij dat die houding nu aan het veranderen is. Zij zette 'Het Netwerk' op, een blad voor en door mensen met een handicap dat nu meer dan duizend lezers heeft. Ook tilde zij een nationale belangenorganisatie van de grond. De overheid kan nu niet meer om ons heen. Zij heeft de bal aan het rollen gebracht, nu is het verder aan ons. We zijn Nienke zeer dankbaar.'

Watson Gabana heeft de redactie van 'Het Netwerk' van Nienke overgenomen in Papoea Nieuw Guinea. Hij is de nationale coördinator van het National Disability Resource and Advocacy Centre.

HET EERSTE ZETJE

De modderige zandweg vormt de enige toegang tot Vyulya, een afgelegen dorpje in het zuiden van Kenia. Twee jaar lang woonde en werkte Steve Scott in dit dorp. Op een dag zag hij op de plaatselijke markt een gehandicapt kind. De ernstig verwaarloosde jongen werd door iedereen volkomen genegeerd en reageerde schichtig op zijn toenaaderingspogingen. Stephen was geschokt. Op de school waar hij les gaf sprak hij de directeur aan. 'Kunnen we dit kind geen vak leren zodat hij beter voor zichzelf kan zorgen?' Joseph Karanja wist zich eerst geen raad met deze ongewone vraag. Hij had 150 'gewone' leerlingen en niemand had ooit overwogen om kinderen met een handicap toe te laten. Want de meeste Kenianen vinden een gehandicapt kind een vloek. De ouders houden het kind verborgen uit schaamte. Ze negeren en verwaarlozen het, soms tot de dood erop volgt. Moeders krijgen de schuld van het handicap waarop man en familie haar en het kind in de steek laten. Toch wist Steve de directeur over te halen. Nickson mocht naar school, bloeide tot ieders verbazing helemaal op en bleek veel meer te kunnen dan iedereen dacht. Steve vertrok jaren geleden weer naar huis. Maar Joseph Karanja en een lerares waren zo gegrepen door het lot van gehandicapte kinderen dat ze doorgingen met het opsporen en opnemen van de kinderen. Vandaag heeft een op de vijf leerlingen van deze school een handicap.

Joseph Karanja, directeur Vyulya Polytechnic, Kenia

ONDER ANDERE BEREIKT:

- In **Kenia** versterkt VSO het netwerk van regionale test- en zorgcentra voor kinderen met een handicap met kennis via onder andere workshops, studiereizen en VSO'ers. Door de gezamenlijke inspanning konden deze centra afgelopen jaar **2700 nieuwe kinderen met een handicap identificeren** en helpen.
- In **Cambodja** ontvingen **2.000 arme patiënten gratis medische zorg** door tussenkomst van VSO. Verder kregen onder andere **200 dorpsmensen een EHBO-training, leerden 26 verloskundigen reanimeren en hoorden 40 traditionele vroedvrouwen alles over zwangerschapscomplicaties**.
- In **Guyana** ontwikkelde VSO'er Petra van Es met haar collega's een nationale oogtest voor schoolkinderen. **109 ouders en leerkrachten zijn inmiddels getraind** om de test af te nemen en **4600 kinderen zijn getest**.
- Wereldwijd werkten **135 VSO'ers** rechtstreeks voor en/of met mensen met een handicap.

Programma	Bedrag *
HIV en aids in zuidelijk Afrika en Azië	€ 1.867.141
Gezondheidszorg in Cambodja	€ 113.000
Mensen met een handicap in Indonesië	€ 119.007
Kinderen met een handicap in Kenia	€ 22.453

** Dit bedrag heeft VSO Nederland in dit boekjaar toegezegd per project. Het geld hoeft niet direct in dit boekjaar te zijn besteed.*

©VSO/ Jon Spaul. Door braille te leren krijgen ook blinde leerlingen een kans in het Keniaanse onderwijs.

DE PARTNERSCHAPPEN

SAMEN BEREIKEN WE MEER

Ontwikkelingslanden hebben grote behoefte aan mensen met een financiële-, management- of bedrijfskundige achtergrond. In een paar jaar tijd is de vraag naar zulke mensen verdubbeld. Daarom werkt VSO sinds een aantal jaren succesvol samen met Nederlandse, maar ook internationale, bedrijven en instellingen. VSO Nederland heeft partnerschappen met Randstad, Shell, Accenture, Bavo Europort en Sin (Service Clubs International Nederland).

RANDSTADMEDEWERKER BEGINT LUNCHROOM MET GEHANDICAPTEN

'Gehandicapten maken nauwelijks kans op een baan omdat iedereen denkt dat ze niets kunnen.' Marjolijn Gischler is in het dagelijks leven reïntegratieadviseur bij Randstad. Maar nu werkt zij een jaar lang als VSO'er in Namibië. Daar zet zij een lunchroom op in de hoofdstad Windhoek, bedoeld om werkgelegenheid te creëren voor mensen met een handicap. 'Wij willen een mentaliteitsverandering teweegbrengen door te starten met een lunchroom waar alle medewerkers een handicap hebben. Dat varieert van doofheid of slechtziendheid tot rolstoelen en kunstbenen. Het is een hele uitdaging om het personeel klaar te stomen voor de opening: we zijn net begonnen met de training voor de serveersters. Een mes en een vork kunnen ze wel van elkaar onderscheiden maar dat er verschillende messen zijn is een openbaring. Ze komen uit de armste wijken en hebben nog nooit een restaurant van binnen gezien. Maar de mensen zijn wel erg enthousiast over hun nieuwe werk.'

Marjolijn Gischler, manager, Namibië

ONDER ANDERE BEREIKT:

- **22 werknemers** van Randstad, Shell, Accenture en Bavo zijn via VSO Nederland uitgezonden als VSO'er.
- **Verschuiving** van 'gewone uitzendingen' naar samenwerking binnen programma's die de kennis en ervaring van de partner combineren met lokale behoeftes. Randstadmedewerkers zetten bijvoorbeeld personeelsbeleid op bij Namibische HIV- & aids-organisaties en proberen werkgelegenheid te creëren voor Indonesische mensen met een handicap. En samen met Accenture ontwikkelde VSO manieren om kwetsbare groepen mensen een toereikend inkomen te laten verdienen.

©VSO/ Patrick Guitjens. VSO'er Esther White en haar baas Pak Sutomo.

HARD NODIG

'We hebben partnerorganisaties als VSO hard nodig om ons te ondersteunen. Niet alleen bij het helpen van mensen met een handicap maar ook bij het bestrijden van vooroordelen. Maar 10% van onze cliënten integreert succesvol in de maatschappij! Er is nog zoveel te doen.'

Pak Sutomo, directeur Yakkum Revalidatiecentrum, Indonesië

DE VSO'ERS

SHARING SKILLS, CHANGING LIVES

Stijging in aantal uitzendingen

Vorig jaar zond VSO Nederland 97 Nederlandse vakdeskundigen uit. Dit is een stijging van 28% ten opzichte van het jaar ervoor. De groei is deels te danken aan een betere interne organisatie binnen de VSO federatie. Internationaal gezien werft VSO in zeven landen mensen die in 34 landen aan de slag gaan.

Flexibele uitzendingen in tijd en leeftijd

Onze Afrikaanse en Aziatische partners vragen in toenemende mate naar specifieke kennis op het gebied van financiën, management, IT, personeelszaken en organisatieadvies. De vraag naar deze kennis sluit goed aan bij het aanbod van deskundigen via onze partnerschappen met Randstad, Shell, Accenture, Bavo en Sin. In de regel kunnen bedrijven echter

hun personeel geen twee jaar missen. Gelukkig is deze specifieke kennis ook tijdens kortere durende uitzendingen goed over te dragen.

Ook de leeftijd verandert. Jongeren vinden na een ontwikkelingsstudie moeilijk een baan in hun vakgebied door gebrek aan praktijkervaring. VSO Nederland biedt deze jongeren de kans om die ervaring op te doen via het Stap programma. Als Stapper ondersteunen zij VSO programmakantoren in Afrika en Azië. Sinds 2004 zijn er 26 jonge deskundigen via Stap aan de slag gegaan, waaronder vorig jaar twee Kenianen. Het programma helpt ook om de sector ontwikkelingssamenwerking te verjongen. De meeste voormalige Stappers vonden direct een functie bij een ontwikkelingsorganisatie.

Wat kost een VSO'er per jaar

Uitgaande van een verblijf van twee jaar kost een VSO'er jaarlijks gemiddeld € 21.657,- .

Hierin zitten onder andere de kosten voor vliegtickets, sociale verzekeringen, huisvesting, taal- en inburgeringscursus, visa, inentingen, trainingen en programmakantoren.

©VSO/ Lilian van Rooij. VSO'ers tijdens een training om hen voor te bereiden op werken en leven in het buitenland.

HAD IK MAAR ZO GOED LES GEKREGEN

De invoering van gratis basisonderwijs betekent in Pakistan dat duizenden extra kinderen eindelijk naar school kunnen. Alleen is door het gebrek aan overheidssteun de kwaliteit van dat onderwijs vaak erg slecht. De lokale organisatie Care beheert 162 scholen en een docentenopleiding. VSO'ers Gilian Thornton en Judith Gilde geven workshops op deze opleiding aan de coördinatoren van elke school. Zij geven hun nieuwe vaardigheden in het lesgeven door aan 1.400 andere leraren. 116.000 kinderen krijgen nu dankzij VSO's workshops beter les in de klas. Sitara, één van de docenten die Gilian trainde: 'als ik zelf vroeger les had gehad op de manier die ik hier geleerd heb, zou ik het een stuk beter hebben gedaan op school.'
Gilian Thornton en Judith 't Gilde, Care docentenopleiding, Pakistan

Inzet van VSO'ers naar ontwikkelingsdoel

	Mensen met een handicap	Onderwijs	HIV & aids	Gezondheidszorg en welzijn	Bestaanszekerheid	Participatie en bestuur
VSO Nederland	23	48	37	22	24	21
VSO Internationaal	135	530	270	109	269	205

NB: VSO'ers kunnen zich inzetten voor meerdere ontwikkelingsdoelen.

De rol van VSO'ers in hun werk

De kern van het werk van VSO is capaciteitsversterking van partnerorganisaties. De cijfers in onderstaande tabel tonen aan dat de inzet van VSO'ers in afnemende mate plaats vindt op uitvoerend niveau. De inzet is in toenemende mate adviserend, gericht op het duurzaam versterken van de organisatie als geheel.

	Werk op uitvoerend niveau	Versterking individuele vaardigheden	Capaciteitsopbouw op organisatieniveau	Ontwikkeling op beleidsniveau
VSO Nederland				
2006	16,0 %	29,8 %	39,0 %	15,2 %
2007	14,5 %	26,8 %	45,1 %	13,6 %
VSO Internationaal				
2006	13,9 %	32,5 %	38,9 %	14,7 %
2007	12,5 %	28,9 %	44,2 %	14,4 %

NB: Het werk van een VSO'er kan op meerdere niveaus plaatsvinden.

MELK GOED VOOR ELK

'Soms vroeg ik mij wel eens af of mijn werk zin had. Maar als ik terugkijk zijn er wel degelijk een heleboel dingen veranderd in de paar jaar dat ik hier werkte.' Floris van Woudenberg (64), van oorsprong zuivelspecialist en boer, weet waar hij over praat als hij het over de ontwikkeling van de Malawiaanse zuivelcoöperatie Crempa heeft. In de jaren '80 was hij via de Canadese overheid betrokken bij de opzet van vier grote melkveeboerderijen verspreid over Malawi. De Canadezen zorgden voor alles: gebouwen, apparatuur en vee. Maar tien jaar later draaiden de geprivatiseerde boerderijen met verlies. De boeren hadden nooit geleerd hoe ze zo'n organisatie moesten leiden. Nu is Crempa een bloeiende coöperatie dankzij de inzet van Floris en een stabiele inkomstenbron voor honderden boeren.

Floris van Woudenberg, managementadviseur zuivel, Malawi

©VSO/ Aubrey Fagon. Floris van Woudenberg praat over de verzorging van koeien met Esther de Silva. Mevrouw de Silva kreeg via Crempa een koe. De verkoop van melk verschaft haar een zeer welkom extra inkomen.

VSO WERELDWIJD

Wereldwijd werkten er op 31 maart 2007 1.519 VSO'ers (1.287 in 2006) aan armoedebestrijding, waaronder 175 Nederlandse VSO'ers (151 in 2006). Daarnaast steunde VSO nationale vrijwilligersprogramma's in 11 landen waardoor letterlijk duizenden lokale vrijwilligers konden bijdragen aan de ontwikkeling van hun eigen land.

DE ORGANISATIE

VSO internationaal gezien

VSO Nederland maakt deel uit van de internationale federatie VSO. De andere leden zijn: VSO Groot-Brittannië, VSO Canada, VSO Bahaginan (Filippijnen) en VSO Jitolee (Kenia). Daarnaast zijn er nog twee wervingskantoren in Ierland en India, en programmakantoren in de 34 Afrikaanse en Aziatische landen waar VSO momenteel werkt. Sinds de oprichting in 1958 hebben meer dan 30.000 VSO'ers hun kennis en vaardigheden gedeeld in 120 landen. Tegenwoordig komt bijna een kwart van alle VSO'ers uit Kenia, Oeganda, India en de Filippijnen. Kijk voor meer informatie over de landen waar VSO werkt, waar de Nederlandse VSO'ers werken en de organisatiestructuur van VSO Nederland op www.vso.nl/over_vso.

Samenwerking

VSO werkt in Nederland samen met verschillende partners binnen de ontwikkelingssector. Zo profiteren we van elkaars kennis en ervaring en bereiken we samen een beter resultaat op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en het creëren van draagvlak hiervoor in Nederland. Afgestudeerden van het Cidin (onderdeel van de Radboud Universiteit Nijmegen) lopen via ons Stap-programma stage. VSO Nederland is lid van DCDD (Dutch Coalition on Disability and Development), van Partos (branchevereniging) en van Sharenet (Nederlandse netwerk voor reproductieve gezondheidszorg en aids). Daarnaast volgen stafleden cursussen via het PSO Kenniscentrum (Personele Samenwerking Ontwikkelingslanden).

VSO Nederland

Op het kantoor in Utrecht werkten vorig boekjaar gemiddeld 29 mensen. Ongeveer tweederde van de werknemers werkt parttime. De afdelingen Programma's, Communicatie & Marketing en Business Partnerships zijn afgelopen jaar samengevoegd tot één afdeling: de afdeling Partnerschappen. De organisatie bestaat nu uit drie afdelingen: werving, partnerschappen en facilitaire diensten. Naast betaalde werknemers krijgt VSO ondersteuning van een aantal vrijwilligers, veelal mensen die via VSO uitgezonden zijn geweest. Ongeveer veertig van deze ex-VSO'ers zijn regelmatig actief als selecteur of trainer om nieuwe VSO'ers te selecteren en voor te bereiden op hun vertrek.

Salarisbeleid VSO Nederland

De Commissie Wijffels (Commissie Code Goed Bestuur voor Goede Doelen) heeft een adviesrichtlijn voor beloning van directeuren uitgebracht. VSO Nederland vindt het belangrijk om open te zijn over het salarisbeleid. De brutosalarissen per maand, bij een voltijd aanstelling, zijn als volgt:

Functie	Maximaal schaalbedrag
Directeur	€ 5.231
Management	€ 4.005
Onderzoekers en wervers	€ 3.610
Administratief en overig personeel	€ 3.256

©VSO/ Aubrey Fagon. De Keniaanse VSO'er Enock Nyaroo was de eerste nationale HIV & aids-coördinator in Malawi. Hij werkte samen met 25 gevangenen om de verspreiding van HIV & aids tegen te gaan.

Directeur

Dhr. Joris Eekhout

Bestuur

Voorzitter: dhr. Jean Penders
Vice-voorzitter: dhr. Ben Beuming
Penningmeester: dhr. Hendrik Vermaas
Bestuursleden: dhr. Willem Hooglugt, dhr. Brian Rockliffe,
dhr. Joost Verwilghen, mevr. Ans Voordouw

Comité van Aanbeveling

Prins Bernard van Oranje-Nassau van Vollenhoven
Dr. F.J.D. Goldschmeding; oprichter Randstad Groep
Dr. J.A. van Kemenade; minister van Staat
Mr. W. Meijer; voorzitter Raad van Commissarissen NS
Dhr. H. Wiegel; voorzitter Zorgverzekeraars Nederland

DE FINANCIËN

Groeiend aantal donateurs

Steeds meer mensen steunen het werk van VSO Nederland. Dat blijkt uit de stijging van het aantal donateurs van 23.500 naar 25.654 in het afgelopen jaar. Dit is vooral te danken aan het succes van de huis-aan-huis werving en de tv-commercial. Uit onderzoek blijkt dat veel donateurs VSO vooral waarderen omdat wij mensen uitzenden tegen een lokaal salaris.

WAAROM IK DONATEUR BEN

'Ik ben donateur omdat ik VSO een betrouwbare, degelijke organisatie vind die werkt vanuit een visie die mij aanspreekt. Ik bezocht destijds een informatiemiddag om te zien of ik als onderwijkskundige voor ze aan de slag kon. Wellicht ga ik dat in de toekomst inderdaad doen. Ik raakte die middag onder de indruk van de professionele en zorgvuldige werkwijze van VSO. Ze bieden een goede voorbereiding, training en begeleiding aan de mensen die zij uitzenden, ook in het buitenland.'

Donateur Bernadette Snijders Blok

Overige inkomsten

Van VSO Groot-Brittannië ontving VSO Nederland een bijdrage van € 1,3 miljoen. Randstad en de andere zakelijke partners droegen € 384.000,- bij. De Vereniging PSO (Personele Samenwerking Ontwikkelingslanden) financierde dit jaar voor € 591.000,- het aids-programma in zuidelijk Afrika, een gezondheidsprogramma in Cambodja, een programma voor gehandicapte Keniaanse kinderen, een programma voor jonge ontwikkelingsdeskundigen en een aantal reguliere uitzendingen. Ook de Nederlandse overheid leverde een bijdrage aan het aids-programma met € 1,5 miljoen. De bijdrage van particuliere fondsen daalde naar € 49.000,-. De totale inkomsten bedroegen iets meer dan € 5 miljoen euro.

Onze ambassadeurs

VSO'ers zijn de ambassadeurs van VSO Nederland. Voor vertrek helpen VSO'ers de organisatie door de publiciteit te zoeken en fondsen te werven. Ook tijdens hun uitzending staat een aantal VSO'ers centraal in publiciteitsuitingen. Ruim 1.000 Nederlandse VSO'ers zijn al teruggekeerd van hun werk in Afrika en Azië. Velen van hen zetten zich als vrijwilliger in voor VSO Nederland. Bijvoorbeeld als selecteur, trainer of spreker op voorlichtingsbijeenkomsten. Dit bespaart VSO Nederland veel geld.

Besteding van ons budget

Van uw gedoneerde euro gaat:

€ 0,11	naar werving, training, voorbereiding en uitzending van VSO'ers
€ 0,16	naar ondersteuning van VSO'ers
€ 0,51	naar financiering van hulpprogramma's
€ 0,09	naar voorlichting aan en bewustwording van het Nederlandse publiek
€ 0,13	naar fondsenwerving

©VSO. Ook in de VSO campagne Stuur Jan stonden VSO'ers centraal, onder andere Tjeerd Wits die door voormalig minister van Ardenne werd 'ingepakt'.

Staat van baten en lasten (in euro's)

	Boekjaar	Begroting	Boekjaar
	01.04.2006 / 31.03.2007	01.04.2006 / 31.03.2007	01.04.2005 / 31.03.2006
Fondsenwerving			
<i>Baten uit eigen fondsenwerving:</i>			
Bijdrage donateurs	1.272.844	1.330.210	870.304
Contributies, donaties			
Giften en schenkingen	1.674.435	1.588.500	2.387.453
Totaal baten	2.947.279	2.918.710	3.257.757
<i>Kosten eigen fondsenwerving:</i>			
(In)directe verwervingskosten	529.944	390.182	669.780
Uitvoeringskosten	129.980	140.379	120.630
Totaal kosten	659.924	530.561	790.410
<i>(in % van baten uit eigen fondsenwerving)</i>			
	22%	18%	24%
Beschikbaar uit fondsenwerving	2.287.355	2.388.149	2.467.347
<i>Overige baten:</i>			
Subsidies overheden en anderen	2.252.108	1.393.489	668.336
Interest kapitaalrekeningen	13.545	4.500	12.506
Ongerealiseerd beleggingsresultaat	-	-	16.602
Totaal overige baten	2.265.653	1.397.989	697.443
Totaal beschikbaar voor doelstelling	4.553.008	3.786.138	3.164.790

Besteed aan doelstelling (in euro's)

Werving en training VSO'ers			
Directe wervingskosten	269.470	376.850	269.966
Uitvoeringskosten			
eigen organisatie	552.418	596.613	512.682
	821.888	973.463	782.648
Voorlichting en bewustwording			
Kosten voorlichting	201.709	264.430	190.940
Uitvoeringskosten			
eigen organisatie	243.714	263.212	226.184
	445.423	527.642	417.124
Ondersteuning VSO'ers			
Directe kosten	316.633	421.048	594.881
Uitvoeringskosten			
eigen organisatie	227.467	245.664	211.105
	544.100	666.712	805.986
Hulpprogramma's			
Bijdrage projecten	2.158.395	1.156.818	530.946
Uitvoeringskosten			
eigen organisatie	471.180	508.875	437.287
	2.629.575	1.665.693	968.233
Totaal besteed aan doelstelling	4.440.986	3.833.510	2.973.991
Saldo	112.022	47.372-	190.799
Beschikbaar voor doelstelling	4.553.008	3.786.138	3.164.790
Onttrekking continuïteitsreserve	-52.356		107.969
Aanvulling continuïteitsreserve extra grant VSO UK	252.807		
Onttrekking c.q. toevoeging bestemmingsfonds I	-9.663		4.064
Toevoeging c.q. onttrekking bestemmingsfonds II	-78.766		78.766
	112.022		190.799

NB: De volledige jaarrekening en accountantsverklaring zijn op te vragen bij VSO Nederland via e-mail: info@vso.nl of via tel.: 030-23 20 600.

SHARING SKILLS
CHANGING LIVES **VSO**
VSO NEDERLAND

VSO Nederland

Oorsprongpark 7

3581 ET Utrecht

T 030 23 20 600

E info@vso.nl

I www.vso.nl

Donaties: giro 92